

holdene for Statens Arbejdere i det hele taget. Han udtalte i Almindelighed, at man byder Statens Arbejdere en Løn, som er ganske uanstændig, som ikke i mindste Maade staar i Forhold til Arbejdernes berettigede Livskrav eller staar i Forhold til de Lønsatser, som de private have fundet sig foranledigede til at indrømme Arbejderne. Det er navnlig det sidste, hvortil jeg har fundet mig foranlediget at gøre en Bemærkning. Efter at have udtalt dette saaledes i Almindelighed omtalte det ærede Medlem forskellige specielle Tilfælde og vendte sig dernæst til Orlogsværftet. Han siger der, at der paa Orlogsværftet beskæftiges mange Arbejdere, dels som faste og dels som Daglejere. Dette er nu i og for sig en urigtig Inddeling. De arbejde dels som faste og dels som private, men de private Arbejdere bestaa igen af Haandværkere, Arbejdsmænd og Daglejere. Den ærede Folketingsmand siger: „Deres Løn“ — han tager dem alle sammen under eet — „er 2 Kr. 40 Øre pr. Dag.“ Han gentager det et andet Sted: „I Almindelighed er Arbejdslønnen 2 Kr. 40 Øre paa Orlogsværftet.“ Dette er nu aldeles galt, det er ikke den almindelige Løn, det er en Minimalløn, som forholdsvis faa have. Jeg skal fremstille, hvorledes Forholdene ere i saa Henseende. Jeg maa maaske blot først bemærke, at de faste Arbejders Forhold skal jeg ikke komme ind paa; de ere helt anderledes stillede, ere pensionsberettigede og have forskellige andre Agreements, fri Bolig, Brød o. s. v. foruden Arbejdsløn i Penge, saa deres Forhold skal jeg ikke komme ind paa. Her bliver altsaa kun Tale om de private Arbejdere, der, som jeg før sagde, bestaa af Haandværkere, Arbejdsmænd og Daglejere og i alt udgøre et Antal af omtrent 1,030; da jeg lod dem tælle op den 1ste Oktober, var der 1,029. Deraf ere kun 116 Daglejere, og deres Løn er omtrent 2 Kr. 40 Øre. Der er nemlig blandt de 116 kun 12, som have mere. Saa er der af Arbejdsmænd 215. Deraf er der 40, som have 2 Kr. 40 Øre, men de andre have mere, saaledes at Arbejdslønnen gennemsnitlig er 2 Kr. 55 Øre. Jeg vil straks bemærke, at jeg kommer tilbage til det, at de, som skulle udføre dette frygtelige Arbejde, som omtales af den ærede Rigsdagsmand, ved Rensning af Inderrunnene, have dog 2 Kr. 60 Øre. De egentlige Haandværkere, hvoraf der er 698, have gennemsnitlig 3 Kr. 20 Øre. Det forholder sig saaledes, at der er 186, som have fra 2 Kr. 70 Øre til 2 Kr. 95 Øre,

462 have fra 3 Kr. til 3 Kr. 80 Øre og 50 have over 4 Kr. Man ser, at dette samlede Billede er noget helt andet end det, at Orlogsværftets Arbejdere have 2 Kr. 40 Øre. Saa siger det ærede Medlem: „Mange af disse Mennesker ere beskæftigede ved et Arbejde saa svinisk, sundhedsfarligt og modbydeligt, at man skal lede længe for at finde Mage dertil.“ Det ærede Medlem bemærker, at han tænker paa de Arbejdsmænd, som ere beskæftigede med Skrabning af Skibene indvendig i de Rum, som opstaa mellem Skibets Yderside og Inderside, og han udmaler Skrækkeligheden derved, hvorledes det er det mindste at Klæderne blive ødelagte, men at Arbejderne blive trukne besvimed frem, at Lysene gaa ud, og at de i mange Tilfælde blive forgiftede o. s. v. Dette Billede kan nogenlunde svare til Fortiden, men det svarer ikke til Nutiden. Der gøres meget i saa Henseende. Disse Rum dernede blive udluftede dels elektrisk, dels ved Haandpumper, og Arbejderne maa straks efter, at de have været ved Arbejdet, skifte Tøj, inden de spiser noget. Ligesom de komme fra Arbejdet, faa de ifølge et Regulativ, som først er udkommet i England, for, hvorledes man skal bære sig ad under saadanne Omstændigheder, en Medicin, en Blanding af forskellige Ting, jeg ikke rigtig ved, hvad er. Jeg vil bemærke, at der er nogen Forskel, eftersom det er de gamle Skibe eller de ny Skibe. I de gamle Skibe, hvor der er brugt Mønje, er der nogen Fare for Blyforgiftning, og det er navnlig der, at disse Forsigtighedsregler blive tagne. I de nyere Skibe bruges Mønje slet ikke, saa der er der ikke nogen Fare paa Færde. Altsaa den Skildring, som det ærede Medlem paa stod skulde svare til Nutiden, er i meget høj Grad overdreven. For øvrigt have, som jeg sagde, disse Arbejdsmænd 2 Kr. 60 Ø., men, som det ogsaa blev omtalt, de arbejde i Akkord. Jeg har nu gennemgaaet en Snes Stykker af saadanne Arbejders Akkorder i det sidste Aar, og det viser sig da, at deres Fortjeneste har været 4 Kr., saa det er altsaa ikke saa lidt de have haft ud over disse 2 Kr. 40 Ø. Deres Løn er 2 Kr. 60 Ø. og de tjene ved deres Arbejde i alt 4 Kr., saa det vil altsaa ses, at saadan overmaade nøjagtig er det ærede Medlems Beskrivelse ikke. Naar den ærede Rigsdagsmand altsaa ender med at sige her: „For dette Arbejde bydes der 2 Kr. 40 Ø. pr. Dag plus den Adgang til Akkordfortjeneste, som jeg har nævnt“, viser det sig altsaa, at for det første er